

HASTALIK ÇIKTIKTAN SONRA ALINMASI GEREKEN KORUYUCU TEDBİRLER

- Çiftçiler ahırında hastalıktan şüpheli hayvan görürlerse derhal ayırmalı ahır dezenfekte edilmelidir
- Hasta hayvanın bulunduğu yerdeki yataklık ot ve samanlar yakılmalı gübre dezenfekte edilmelidir.
- Hastalık çıkan bölgelerde karantina ve kordon tedbirlerine uyulması ve hastalık sönüşüne kadar hayvan alım ve satımının yapılmamalıdır.
- Ahırlara hayvan bakıcısından başkasının girmemesi, bakıcının ahırda özel elbise, çizme kullanması gerekmektedir.
- Sağım öncesi ve sonrası malzemelerin mutlaka sıcak su ile yıkanmalı ve uygun bir dezenfektan ile dezenfekte edilmelidir.
- Ölen hayvanlar derin çukurlara gömülüp üzerine kireç dökülerek imha edilmeli, kullanılan, malzemeler dezenfekte edilmelidir.

DEĞERLİ ÜRETİCİLERİMİZ

Tarlalarınızı sürekli olarak kontrol ediniz.

İl Müdürlükleri tavsiyelerine uygun olarak hareket ediniz.

En etkili mücadele, teknik tavsiyelere uymakla mümkündür.

Ayrıntılı Bilgi İçin

İl ve İlçe Müdürlüklerine Başvurunuz

 0 258 212 54 80 (4 Hat)

 0 258 212 54 87

 <https://denizli.tarimorman.gov.tr/>

 denizli@tarimorman.gov.tr

*Ürününüz Bol,
Kazancınız Bereketli Olsun...*

DENİZLİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

ŞAP HASTALIĞI

ŞAP HASTALIĞI

Şap hastalığı; sığır, manda, koyun, keçi, domuz ve çift tırnaklı vahşi hayvanlarda virüsler tarafından meydana getirilen, oldukça bulaşıcı ve hızlı yayılan bir hastalıktır. *Şap hastalığının etkeni bir virüs olup, birbirinden farklı 7 tipi mevcuttur. Bunlar A, O, C, Sat 1, Sat 2, Sat 3 ve Asya 1 Tipi olarak adlandırılır.* Tiplerin içinde ayrıca çok sayıda alt tipler mevcuttur. Koruyucu aşılar buna göre hazırlanır. Hastalık çok hızlı ve akla gelebilecek her vasıta ile yayılır.

Ekonomik kayıplar; süt veriminde azalma, hayvanların gelişmesinde gerileme, gebe hayvanlarda yavru atma, buzağı, kuzu ve oğlaklarda ölümlerden ileri gelir. İlave olarak et, süt tozu, sakatat veya sperma, embriyo gibi hayvansal ürünlerin ticaretinin engellenmesi nedeniyle kayıplar da meydana gelir.

HASTALIĞIN BELİRTİLERİ

Şap hastalığında kuluçka süresi 2-7 gün arasındadır. Hayvanlar virüsü aldıktan 2-7 gün sonra belirtiler görülmeye başlar. Yüksek ateş, ağızda ve ayaklarda veziküller oluşur, veziküller patlayarak yaralara dönüşür. İştahsızlık, köpüklü ve ip gibi uzayan salya, ağız şapırtısı, ayak ve memelerde veziküllerin patlaması sonucu yaralar oluşur, yaralar bakterilerle enfekte olarak iltihaplanır ve hastalığın süresini ve şiddetini artırır. Veziküller ağız, ayak ve memelerle beraber burun deliklerinde, konjunktivalarda ince derili bölgelerde görülür. Buzağılarda hastalık kalp kasında da şekillenirse ölümle sonuçlanır.

HASTALIĞIN BULAŞMASI: Hasta hayvanların salya sümük süt, dışkı ve idrarları, ölü hayvanların kavruları, kesilmiş etler, virüs taşıyıcı hayvanların sağlıklı hayvanlarla teması, hayvan bakıcıları, hayvan nakillerinde kullanılan virüs bulaşık kamyonlar, hastalık çıkmış ahırlardan hayvan alımı ve satımı yapan şahıslar, aşılama veya tedavi için ahırlara girip çıkan şahısların elbise ve çizmeleriyle, ahırlara girip çıkan kuşlar diğer kümes hayvanları, kemirgen hayvanlar hastalığı ahırdan ahıra ve bölgeye bulaştırırlar.

Virüs dış ortamda haftalarca canlılığını korur, rüzgar ve kuşlar sayesinde uygun ortamda 60 kilometre uzağa taşınabilir. Bu yüzden hastalık çok hızlı yayılabilmektedir. Direkt güneş ışınları karşısında kısa zamanda harap olur

Isıya dayanıksız olup, 60- 65 °C de 30 dk.'da 85 °C de hemen ölür. Etken, nem, soğuk ve karanlığı sever.

HASTALIĞIN TEŞHİSİ: Klinik olarak teşhis edilir. Virüsün tipini belirlemek için laboratuara marazi madde gönderilir.

HASTALIĞIN TEDAVİSİ: Şap hastalığında etkene yönelik tedavi yapılmaz. Fakat hastalığın yan etkilerinden dolayı ileri gelen tali enfeksiyonların tedavisi yapılabilir. Ağızdaki yaralar karbonatlı, sodalı su, veya sirkeyle yıkanır temizlenir. Ayaklar dezenfektanlarla temizlenir. Epitel dokunun yenilenmesi ve ağrıyı azalması bakımından ağızdan vitamin A' dan zengin maddeler verilir. Ateşli dönemlerde tali enfeksiyonlara karşı antibiyotikler kullanılır.

HASTALIK ÇIKMADAN ÖNCE ALINMASI GEREKEN KORUYUCU TEDBİRLER

Ahır giriş ve çıkışlarına dezenfektan konularak hayvanların ayak dezenfeksiyonlarının sağlanması

Ahırlara bakıcılardan başka yabancı şahıs ve ziyaretçilerin sokulmaması

Dışarıdan yeni satın alınan hayvanların **21 gün** süreyle karantinaya alınmaları hastalısız olduğu tespit edilenlerin sürüye dahil edilmeleri

Sevk edilecek hayvanlara en az **21 Gün** öncesinden mutlaka aşı yaptırılması gerekir

Hayvanlarda aşı tatbik edilen yerlerinde ceviz büyüklüğünde şişlikler görülür Bunlar 10-12 gün sonra kaybolurlar. Aşılanan hayvanlarda hafif ateş, iştahsızlık, süt veriminde azalma görülebilir. Bu durumlar kısa bir süre sonra normalleşir.

Aşılamadan tesirli bir bağışıklık temininin sağlanabilmesi için mutlaka planlı bir aşılama yapılması şarttır. Bunun için ilk aşılama 2. ayını tamamlayanlara, ikinci aşılama ilk aşılamadan 1 ay sonra ve bundan sonraki aşılamalar 6 ayda bir yapılacaktır. Devam eden aşılamalarda yılda iki defa sonbahar ve ilkbahar da mutlaka aşı yaptırılmalıdır.

- **Şap virüsü ;**
- **Sığır derisi ve kıllarda 4 hafta,**
- **Sütte 9 gün,**
- **Ayakkabılarda 3 ay,**
- **Sıvı hayvan dışkısında 6 ay,**
- **Samanda 3 ay,**
- **Toprakta 4 hafta,**
- **Kuru otlarda ve danelerde 5 ay,**
- **İdrarda 40 gün,**
- **Sineklerde 70 gün,**
- **hastalık yapma gücünü korur.**

